

DE GRONDWET.

VERSCHIJNT: Alle dagen behalve op Zondagen.

ADVERTENTIE:

MAANDAG 24 OCTOBER.

UITGEVERS-DIRECTEUREN: JON. NOMAN en ZONN, te 's Gravenhage.

Brieven franco aan het Bureau De Grondwet. Jan Hendrikstraat, n. 259.

ABONNEMENTSPRIJS:

Voor 's Gravenhage per 3 maanden 1.40
Voor de overige steden des Rijks 1.50

Hoofd-Bureau voor Ned. Oost-Indië: VAN HAREN NOMAN EN KOLFF, te Batavia. Prijs franco per Landmail voor Java en buitenbestellingen, per jaar, met vooruitbetaling bij het nemen van het abonnement f 60, Ned. Cour.

De begrooingswetten.

De begrooing voor het Departement van Finantiën levert, in vergelijking met de andere begrooingen voor 1850 en 1853, een niet zeer in het oog loopend verschil op. Het cijfer beliep over 1853 f 6,234,884.11 en dat over 1850 6,186,570.85

48,813.76
In bijzonderheden evenwel beschouwd, zijn de veranderingen hoogst belangrijk. Inmers er had bezuiniging plaats op de volgende posten:
Kosten van het Departement f 3,300.00
Kosten der Gedeputeerden van de Nationale Schied 7,550.00
id. van de rentebetaling 1,640.00
id. van het Agentschap van Finantiën te Amsterdam 3,445.00
id. van het muntwezen 14,095.00
id. der dir. belastingen, accijnsen enz. 187,317.00
id. der indirecte belastingen 4,522.00
id. der domeinen 10,582.00
f 232,451.00

Deze verminderingen op schier alle afdelingen, dragen ontegensprekelijk het kenmerk van bezuiniging en vereenvoudiging in het beheer. Het gezamenlijk bedrag daarvan wordt echter overtroffen door de volgende verhoging als:

Meerdere kosten van invordering der onvervreembare rente van België f 1,111.51
Kosten van administratie der posten 224,225.00
Pensioenen, wachtgeld, enz. 37,428.25
Onvoorzien uitgaven 18,000.00
f 280,764.76

Deze vermindering is noodig om te doen op wordt gewettigd door van beschikking over het stelsel ging leiden moet, omdat zij de lende posten beperkt.

De invloed van een eerlijk en getrouw beheer is vooral merkbaar op het bedrag der Nationale Schuld. Wij hebben den grootsten tijd van ons leven doorgebracht in eene jaarlijksche vermeerdering van schuld; de begrooing, betreffende de Nationale Schuld, was in 1850 geklommen tot het aanzienlijk cijfer van f 36,424,608.83. Zij werd over 1853 teruggebracht tot 35,993,773.62

430,835.21
van evenwel moet worden afge
het meerder bedrag voor
de schuld over 1850 be
de schuld over 1854 nog
de besparing van f 385,000
plaats hebben; zoodat sedert de optreding van het
Ministerie THORBECKE, het bedrag der renten van de
Nationale Schuld bijna EEN MILLIOEN GULDEN IS VER

Ten gevolge der maatregelen van het vorige Ministerie, door aankoop en amortisatie van schuld het rentebedrag over 1853 nog vermindert met f 223,645; terwijl over 1854 nog een rentebesparing van f 385,000 plaats hebben; zoodat sedert de optreding van het Ministerie THORBECKE, het bedrag der renten van de Nationale Schuld bijna EEN MILLIOEN GULDEN IS VERMINDERD.

Deze gunstige toestand is verkregen door verkoop van
goederen, maar bovenal door de batige sloten
der Rijks dienst, of de beschikbare middelen, ten
gevolge van meerdere opbrengst der geraamde inkomsten
mindere uitgaaf dan de toegestane sommen, beloopende:
over 1850 f 5,971,049.15
1851 4,306,909.56
1852 p. m. 2,000,000.00
te zamen f 12,277,958.72

Deze gunstige toestand is verkregen door verkoop van goederen, maar bovenal door de batige sloten der Rijks dienst, of de beschikbare middelen, ten gevolge van meerdere opbrengst der geraamde inkomsten mindere uitgaaf dan de toegestane sommen, beloopende: over 1850 f 5,971,049.15 1851 4,306,909.56 1852 p. m. 2,000,000.00 te zamen f 12,277,958.72

tegenovergestelde richting ook niet op dat gebied staats inkomsten ligt ook op het van het algemeen vertrouwen, zoo ligt aan eenige regeringsdaad tot wantrouwen aanleiding geven; vooral wanneer bij uitbreiding van uitgaven, de twijfel aan de noodzakelijkheid algemeen wordt, of, en hierop mag bijzonder gelet worden, wanneer ontheffing van lasten niet het gevolg wordt van den voorspoedigen toestand van 's Rijks geldmiddelen. De ondervinding leert, dat de schoonste theoriën over schulduitdelging geen indruk maken; dat het meest uitlokkend tafereel over den gunstigen toestand van 's Rijks middelen geen de minste belangstelling opwekt bij het meerendeel der Natie; want dat zij nog te materialistisch en te practisch denkt en gevoelt, om niet te wenschen, dat het beste en meest onomstootelijk bewijs voor de hooge waardij van 's lands bestuur en beheer, ligt in de vermindering der belastingen.

Zeker is het van belang, dat men in de bestaande belastingen of heffingen, die verbeteringen of wijzigingen brengt, waardoor belemmeringen of bezwaren kunnen worden weggenomen of gematigd, en zooveel mogelijk de belangen der ingezetenen met de eischen der schatkist overeengebragt. Men verlieze echter niet uit het oog, dat elke accijs, uit hoofde van het bedrag en de wijze van invordering bezwaart, bemoeijelijkt of belemmert.

Zeker is het waar, dat men het als een zedelijke den Staat kan dat hij en naar zijn vermogen tot de behoeften van den Staat bijdraagt, en niet minder naar gelang van het voordeel, dat hij bij de bescherming, die hem de Staat bezorgt, geniet. Maar, dat met betrekking tot de behoefte van de schatkist, voor den Staat niet anders bereikbaar is, dan de vertering der ingezetenen, en deze geheel in den regel door het inkomen gedragen wordt, is voor gegrondde tegenspraak vatbaar. Toegegeven al eens, dat men met zoodanige theorie in volkomen overeenstemming is met de natuur der dingen, met den onvermijdelijken toestand en de verhouding der maatschappelijke betrekkingen, dan het behoud stelsel, dat op alle Ons tegenwoordig accijnsstelsel treft niet alle voorwerpen, waarin de vertering bestaat, en niet in gelijke mate of verhouding. Zoo men den Staat het regt of de magt ontzegt, om het juiste bedrag van ieders vertering te leeren kennen en die percentsgewijze te belasten, moet niets, wat onder voorwerpen van vertering kan gerangschikt worden, onbelast blijven; de uitzonderingen verleen een privilegie aan de personen en de standen, die zulke voorwerpen verbruiken.

Het gekke accijnsstelsel hervorming fmg of vermindering. Wij komen hierop later nader terug.

Onze vergelijking tusschen de begrooingen van 1850 en 1853 is afgelopen; de waartoe zij ons aanleiding heeft gegeven, zijn wij voornemens te besluiten met eene vergelijking van de uitgaven met de middelen van de tegenwoordige Staatsbegrooing. Naar wij ons vleijen zal die vergelijking eenigermate den weg kunnen wijzen, die bij het thans met zoo algemeene belangstelling besproken belastingstelsel, zal behooren te worden ingeslagen.

De Echo Universel deelt heden het bericht mede, dat de Belgische dagbladen zich bezig houden met de bewerking van een Duitsch dagblad, hierop nederkomende, dat het Nederlandsche Gouvernement vertoogen zou hebben ingediend bij het Belgische, over de hevige aanvallen van zekere Belgische dagbladen, wegens de inmenging van het Nederlandsche Gouvernement in kerkelijke zaken.

In een vertoog, dat de Echo over dit beweren levert, lezen wij o. a. het volgende:

Waarom, men inderdaad van dergelijke die zulke groote diensten aan het wezen, konden blijf. nement beoordeelen. en het beveelt zijnen gezant bij het beklag over hunne redeneringen te doen. het dan aanleggen om aan de vertoogen van Frankrijk geen gevolg te geven? Heeft de Fransche gezant, indien het weigert, dan niet het regt te antwoorden: 'Ik vind uwe handelwijze althans niet; gij rigt vertoogen tot het Hof van Laeken over dagbladen, waarover gij meent u te beklagen te hebben. Mijn Gouvernement klaagt op zijne beurt over uwe eigene journaalisten en gij wijt die vertoogen af. Maar, hetgeen gij zelf eischt, kunt gij niet aan anderen weigeren, vooral niet wanneer die andere Mogendheden van den eerste rang zijn.'

Wij herhalen het, wij kunnen niet gelooven, dat de minister van buitenlandsche zaken zich eene dergelijke franche uitspraak zal veroorloofd hebben; want indien een de eens zijde de buitenlandsche drukkers zich tegenover het ministerie van HALL streng of hevig heeft uitgelaten, zijn er ook andere buitenlandsche dagbladen geweest, die zijne verdediging op zich hebben genomen. Die verdediging was wel onhandig en zonderling, wanneer men die met de waarheid vergeleek; maar zij die het antwoord niet kennen, bemerken dit niet.

Het is het lot van elk Staatsman van verschillend te worden beoordeeld, naar de zienwijze der organen van de openbare meening. De minister, die eene kwajfjk geplaatste teergevoeligheid voor afkeuring betoont, verdient geen lof, omdat hij de feitelijke vaardigheid van zijne zaak schijnt te betwijfelen. Hij moet zich boven de aantijgingen weten te verheffen, die alleen zijn persoon betreffen; hij moet met onpartijdigheid de waarde der aanklachten beoordeelen, waarvan de deelschen de den lingen lieft, zal men hem ten slotte steeds regt doen wederstaan; hartstogt en geweldige aanvallen kunnen het van het oordeel van een onpartijdig scharjver niet winnen.

Met onzen geachten confrère zijn wij het eens, dat zoodanige vertoogen zouden zijn onstaatkundig, en vrijheid doodend en zwakte verradende.

Maar wij zijn niet zoo volkomen mogelijkheid, dat het vertoog de uitdrukking van te bezigen de met onze zaken te bemoeijen.

Onderscheidene dagbladen, en ook wij, wezen op de ongelukkige omstandigheid, dat sedert den laatste tijd en de openbare zittingen en de afdelingen der Tweede Kamer door zoo een gering getal leden werden bijgewoond.

De Arnhemse Courant bespreekt heden dit onderwerp, en wij meenen, als ons niet de zienwijze dier Courant vereenigende, een deel wing aan onze lezers te moeten mededeelen. Zij zegge de ver en overschoonbaar. zijne betrekking verwaarloost en zwaak niet doet, is even misdadig als elk ander publiek persoon, die de plichten van zijn beroep niet vervult. Het is het verzuim ontsla uit onwil, uit onverschuldigheid, of uit onverschuldigheid. Het betekent een onderzoek in de afdelingen, waarin een derde of vierde der vertoogen woordig dat heeft gedaan? Wat beteekent een verslag ongemeent door Rapporteurs, die tusschen door drie of vier men gekozen zijn? Welke voorlichting kan de Regering, kan de natie hiervan hebben? Hoe kan men daaruit eenig en goed der Kamer leren kennen? Hoe kan, zoo doende, ooit eenig onderwerp grondig, onpartijdig, volledig behandeld en behandeld worden? Verslagen op deze wijze tot stand gebracht zijn inderdaad niets meers en niets anders dan aanekeningen van subjectieve meeningen van enkele leden der Kamer, of, hoogstens de openbaarmaking van de inzichten der coterie die van de verschilligheid of het verzuim harer medelieden gebreken om hare gevoelens en inzichten der Kamer aan der Natie mede te deelen. Wij mogen het, naar dden. Zij maakt gebruik van haar regt en moeten het ten kwade duiden aan de en plichten verzuimende leden, die aldus t de dige beschouwing en behandeling van Wanneer men de leiding der Regering en der tegenovergestelde partij in de Kamer meester van het gebied laat, wanneer men zich gewend de beschouwing en behandeling der ontwerpen over te laten aan de tegenovergestelde afge-

vaardigden, wanneer men, door niet opkoming en niet-deelname doorgaande de benoeming van tegenovergestelde rapporteurs, begint, die verslagen in de tegenovergestelde richting omkeren, het kan niet misgaan, dat de meningen allengs in de richting van de meningen der tegenovergestelde richting de pligten van het verstandig onderzoek willen en weten te vervullen, en allen de tegenovergestelde afgevaardigden ontwerpen weten te overwegen, rapporten weten te stellen en discussiën weten te voeren, die zij dien onttrekt, dankt af. Terwijl Achter ons onder de tent van de schouw en pruilt, is AGAMEMNON mede in het kamp.

Het wegblijven van vele kan ook de reden vinden in ontneming of in ontevredenheid. Altoos blijft het onverstandig en onopzettelijk. Dens overwonnen partij moet zich dubbel inspannen en dubbel voorzichtig zijn. Het ook uit een ander oogpunt in deze taktiek van wegschaling en onttrekking ongepast, en ongepast. Wanneer eens massa leden, die niet in de afdeelingen geweest zijn, die niet aan het voorloopig onderzoek deel genomen hebben, in de openbare zitting verschijnen, zijn zij niet alleen onvoorbered maar ook verdeeld, terwijl de minderheid die het ontwerp onderzoekt en behandelt en onderling beraden heeft, niet kennis van zaken en, in overeenstemming, naar een plan en doel handelt. Zelfs tegenover eene meerderheid die verdeeld is, heeft eene gesloten minderheid altoos de kans in haar voordeel te handelen. In allen gevallen, die uitslag der beraadslaging eene kansrekening is, is voor eene parlementaire tal van onvoorwaarden. De grond der parlementaire en constitutionnele Regering is bereidende overtuiging. En door eene enkele redevoering of stemming wordt geene overtuiging gevestigd of gewijzigd.

Wij gelooven dat het, om aan dit misbruik een einde te maken, noodig zal zijn gevolg te geven, aan het reeds van onderscheidene zijden te kennen gegeven verlangen, dat de Kamer in haar Reglement van Orde de bepaling opneemt, dat geen sessievergadering kan gehouden worden, zoo niet ten minste de meerderheid der leden tegenwoordig zij, en dat, wanneer, door niet opkoming van een genoegzaam getal, de vergadering hare werkzaamheden niet vervolgen kan, de hancas der afwezige leden in de hancas der aanwezigen worden opgenomen.

Menigwerf reeds hebben wij, in het Dagblad van Leyden, artikelen opgemerkt, die kennelijk een anderen geest ademen, dan die men gewoonlijk in zijne hoofd-artikelen erkent.

Zoo lezen wij, in het N^o. van den 20sten, de volgende beschouwing, waarmede wij ons ten volle kunnen vereenigen.

Het vraagstuk van den dag, althans wat het binnenland betreft, bepaalt zich voortdurend tot de stijging der prijzen van de levensmiddelen, in verband tot de economie, het economisch, de handelswijze en verhoudingswijzen. Het is niet een onderwerp, dat men meer dan eens kan spreken, behandeld. Het grijpt diep, in gansche den maatschappelijken toestand, en niet minder in de spanningsverhouding, zijne en gemeentelike. De toestand vordert voorziening, maar hoe? Tegeeven aan den eisch tot afsluiting onzer havens voor den uitvoer, en ze daardoor, wellicht voor alhoor, gesloten houden voor den invoer? Afstand doen van te zijn

op den voorgrond brengen? Afstand doen van den alouden roem van vrijen handelstaat, alleen gedurende de zamenkoppeling met België, verzaakt; verzaakt ten nadele van ons handelsbelang, en van de algemeene welvaart? Afstand doen van de vrijzinnige wijziging onzer handelswetgeving, na veel moeite en tegenkanting tot stand gebracht, onder de voorspelling van onheil bij onheil voor scheepvaart, handel en scheepbouw, doch bekroond met eene rijkdom ten voordele van het algemeen verkeer, die de stoutste berekeningen overtrof, en die zoowel de directe als indirecte handels- en scheepvaartbeweging op eene buitengewone wijze heeft uitgebreid? En zijn er die dien weg op willen; die, ongevoelig met prijzenwaardige, philanthropische oogmerken alleen zien op wat zich in den doegenblikkelijken toestand, nijpende voortdort, en het geneesmiddel meenen te hebben gevonden in afsluiting en belemmering der productie, geleevende daardoor de consument eene, blijvende dienst te doen, door ongenblikkelijke vermindering van den prijs der levensmiddelen. Wij zullen ons voor laten op dat veld van beschouwing niet begeven, noch ook op het veld dat in plotselinge afscheffing van alle rijke- en stelselwijzen, het middel te kort in den oogt der voornaamste levenswijzen, die men wenschen aan te vallen. Wij doen het echter onder een voorwendsel, dat niet vrijdom van dit veld met alle de onvoorwaarden, die er op innemen, dat ook vooral dient gelet te worden op de verhouding van onzer land

want, onzer uitvoer, en onzer invoer, die de economie en meer bepaaldelijk slagvies betreft, dan de economie, die enkel woord tot opheldering. Wanneer Engeland, eene algemene regten; ook accijnzen op de levensmiddelen heeft afschaft, en wij die behouden, dan moet alles het land ons; om de eenvoudige reden, dat de Engelsche koopman na aftrek van de vracht, voor elk stuk levende havel, op de Nederlandsche markt, zoveel meer kan bekomen, als het verschil is tusschen zijne vrije en onze belaste consumtie; en daar de verhouding naar natuurlijk den voordeeligen prijs tracht te bedingen; wijst hij, al ware het ook zijn ganschen voorraad, dengeenen toe, die het hoogste bed doet. In dien toestand van ongelijkheid blijft er voor de Nederlandsche consumtie weinig of niets over; en het gevolg zal zijn voortgaande, ongekende stijging van prijzen, alleen getemperd door den prijs van hetelike artikel uit andere landen ingevoerd, en de overige onder begrensd door de overvoering van de Nederlandsche markt; waarnaar zijne in deze tijden, bij zooveel vrees voor de afwijking, die hij zooveel meer opgekomen behoeft te zijn, en de afwijking, schier niet te denken valt.

De Nederlandsche rechten.

De Nederlander zegt in N°. 1015: Het constitutioneel Gouvernement, dat wij ons met het oog op het Protestantische Engeland gedreigd te thans, door de praktijk der vrijzinnige wanbegrippen, in discredit geraakt. Voorzeker door wanbegrippen; ook door de praktijk van hem, die den naam of den persoon des Konings zij

elke gelegenheid in de beraadslagingen mengen, of tot dekmantel voor eenige regeringsdaad gebruiken.

Daarvoor tocht men, dat de raad van de koning, en de wettelijke en constitutionnele regeringsdaad, daarnaar verzuim.

Men schijnt op de Engelsche Kerkedag in Berlijn van September jl. te spreken van de Kerk en die van de Staat met grooten ijver te hebben gewerkt, dan wel hier te lande plaats grijpt. Als middel, om het schrikkelijk bederf in de groote steden tegen te gaan, werden aangewezen, van de zijde der Kerk wakkerder herderzorg; van de zijde der overheid handhaving der politie en bijzondere bewaking van het aankomend geslacht tegen de verleiding, met name, dat kinderen geveerd worden van het bezoek der kroegen en herbergen.

In Nederland schijnt men "wakkere herderzorg" eenigzins bedenkelijk, een staatstoezigt op de herders meer verkieslijk te achten.

De Nederlander deelt in N°. 1015 een berigt mede uit Amsterdam, waarbij te kennen gegeven wordt, dat de beroeping, onlangs door den algemeenen Kerkeraad der Nederduitsche Hervormde gemeente aldaar, op Ds. MEYBOOM te Groningen uitgebragt, in de Amsterdamsche gemeente algemeene ontevredenheid en verontwaardiging heeft verwekt; welk berigt eindigt met de betuiging, dat men verlangend is te vernemen, of het in onze dagen van vrijheid en verlichting mogelijk zal zijn, aan de grootste gemeente van ons Vaderland een leeraar op te dringen, die openlijk bestrijdt wat de gemeente geloofd, en die verkondigt wat zij verwerpt; en of de gemeenten gebragt zijn tot een toestand van geestelijke slavernij en afhankelijkheid van de Kerkbesturen.

Wij laten, om meer dan eene reden, de kerkelijke quaestie in het midden.

Wij hechten aan hetgeen men verlangend is te vernemen. Wij gelooven niet, dat de meerderheid der Amsterdamsche gemeente de beroeping van Ds. MEYBOOM erkent, zij is daartoe te verlicht. De alarmklok wordt hoofdzakelijk geklept, om hem van het aannemen af te schrikken.

En toch zijn wij van meening, dat het in onze dagen van vrijheid en verlichting werkelijk gebeuren kan, aan eene Hervormde gemeente een leeraar te bezorgen, al mogt de gemeente met hem niet gediend wezen.

Het is toch een feit, dat de gemeenten in een toestand van geestelijke slavernij en afhankelijkheid van hare kerkbesturen verkeeren.

Dat zou niet zijn, zoo de staatkundige vrijheden ook op kerkelijk gebied waren toegepast.

Zoo de invloed der gemeente op de keuze der leden voor de kerkbesturen ware gederbiedigd, zou het stelsel van regtsreeksche verkiezingen op kerkelijk gebied worden overgeplant.

Juist daarom werd ons kiesstelsel meest en heftig bestreden door de predikanten.

En de gemeenteleden galmde zulks na. En de anti-revolutionairen bleven niet achter. Tu l'as voulu!

Buitenland.

ENGELAND.

Men meldt uit Ierland, dat de gunstige tijdingen nopens den aardappelogst niet nagelaten hebben, ten voordele van invloed op de prijzen der aardappelen, die de laatste jaren, in de laatste maanden van den vorigen jaars, de kooplieden niet te koop en de prijzen waren 6 d. tot 1 sh. per vat haver en gerst gedaald. Aan de eene zijde kan tot de daling der graanprijzen in Ierland wel hebben toegebragt de noodzakelijkheid voor de pachters, om, ter betaling van hunnen vrachtprijs, koren te gelde te maken; doch de hoofdzaak is toch de mindere behoefte aan graan in Ierland, daar de aardappelogst, wat hoedanigheid en hoeveelheid der vrucht betreft, beter is uitgevallen, dan sedert zeven jaren het geval is geweest. De aardappel is thans droog en meelachtig. Daarbij komt, dat er uit Liverpool eene groote hoeveelheid meel uit Amerika wordt ingevoerd; zoodat het eiland, hetwelk jaren lang zoo zeer door gebrek aan levensmiddelen leed, thans ruim voorzien is, en dit op de markten van Engeland op den duur invloed moet uitoefenen. Ondanks de groote aanvaren uit de Oostzee en Amerika hier te lande, blijft de prijs toch nog staande of zelfs met strekking tot verhooging.

Het aantal schipbreuken van Engelsche en vreemde vaartuigen op de kusten en in de wateren van het vereenigd Koninkrijk, heeft in 1850 bedragen 681. Van dit getal zijn 277 schepen geheel verbrijzeld, 81 gezonken, 304 op de kust geworpen en 16 verlaten; daarbij zijn 784 personen omgekomen. In 1851 bedroeg het

aantal schipbreuken 701. Daarvan zijn 353 geheel verbrijzeld; 348 tegen de kust geworpen; het aantal omgekomen personen was 750. Het noodlottigste tijdstip van het jaar was in September; bij de verschrikkelijke storm van 25 en 26 dezer maand, zijn 116 vaartuigen vergaan en in de geheele maand 153, of meer dan 5 per dag; maar het jongstverloopen jaar 1852 is nog vreeslijker geweest met opzigt tot de schipbreuken en hare noodlottige gevolgen; daaraan hebben niet minder dan 1100 schipbreuken op de kusten der Britsche eilanden plaats gehad, waarbij voornamelijk zoover men het kon opmaken, 900 personen het leven hebben verloren. Tegen het einde van October en het begin van November hadden de meete zee rampen plaats. In dien tijd, zochten minstens 600 schepen eene wijkplaats in de Humber. Een groot aantal kon geene schuilplaats vinden, en binnen weinige dagen was het getal vergane of zwaar beschadigde schepen tot het voorbeeldelooze getal van 300 gestegen, en dat der omgekomen personen tot 217. Het meest hebben deze schipbreuken plaats gehad op de Oostkust van Engeland ter hoogte van Cape Flamborough.

Men meldt uit Stockholm, dat Edmond Lijons, de Engelsche gezant bij het Zweedsche hof, door zijne regering te Londen is teruggeroepen. Z. Exc. heeft zich den 11 aan boord van het stoomschip Nordstjernan naar Stettin begeven. (De heer Lyon vroeger gezant in Griekenland, tijdens de moeilijke heden met dat land, is bereids te Londen aangekomen. Zijne terugroeping heeft nog al opzien verwekt.)

FRANKRIJK.

De talrijke miszoeken en inhechtenisnemingen zoo in de hoofdstad als in de departementen, blijven de aandacht zeer vestigen. Men zegt dat de gisting onder de democratische partij berigt is, zoodat zulke de krachtige maatregelen verklaart, welke door het bestuur genomen zijn. Het bevreemdt evenwel dat de gestrengheid zelfs mannen treft, wier karakter het tegen verdenking van deelneming aan democratische woelingen moest beveiligen.

Het regtsgeding wegens den aanslag in de Opera zal den 7 November ams. aanvangen, en schijnt nog al breede vertakkingen te hebben.

De voormalige koningin der Franschen, die zich zoo als men weet, over Belgie, Duitschland en Zwitserland naar Spanje had willen begeven, is te Gerrev moeten verblijven, ten gevolge van eene varuim opgestokenheid, die thans echter gewaken is, doch het verzoek om te vertrekken, de reis voort te zetten.

Te Parijs heeft eene commissie van de aldair het licht gezien, naar den ouderdom, het geslacht het beroep en den aard der ziekte. Daaruit blijkt, dat in 1851 te Parijs in hunne woningen gestorven zijn 19,150 personen, 9,287 van het mannelijk en 9,863 van het vrouwelijk geslacht, en in de burgerlijke en militaire hospitalen 10,367 personen, als: 5,839 van het mannelijk en 4,728 van het vrouwelijk geslacht. Totaal 29,717. In 1852 hadden 29,664 sterfgevallen plaats 15,220 van het mannelijk en 14,444 van het vrouwelijk geslacht.

Er heeft zich eene commissie gevormd, bestaande uit geleerden, leden der vijf Akademien van Frankrijk en bijzondere vrienden van Fr. Arago, om, als een hulde aan de nagedachtenis van dien sterrenkundige, een gedenksteen op te plaatsen. Men twijfelt niet of alle bewonderaars van het genie van Arago zouden tot de verrijking der beschrijving, die tot dit doel gevestigd is, een bijdragen.

BELGIE.

De koning en de overige leden der koninklijke familie zijn den 20 te Ostende aangekomen, om zich naar Engeland in te schippen. Door de vrijhevighe N. N. wind zulks belette; de koninklijke familie der koninklijke het paleis doorgebragt, terwijl het koninklijk hof te Fontaine heeft overnacht. Den volgenden ochtend met men evenwel den togt, onder begunstiging van het schoone weder, kunnen ondernemen.

Mlle. Rachel is te Brussel aangekomen. Zij heeft zich naar St. Petersburg.

ITALIE.

De fransche *Moniteur* zegt: Eenige Italiaansche Duitsche dagbladen schijnen het er op toe te leggen allerlei valsche berigten over Italie als geruchten mede te deelen. Zoo was er gesproken van een moord, pleegd aan den delegaat van Havenne, van een opstand Terni, van onlusten te Civita Vecchia; voorts dat getal staatkundige gevangenen 30,000 bedroeg; dat Paus, vergezeld van den generaal André, eene gewapenschenoering over de fransche troepen zou hebben gehouden, en meer verdichtselen. Al deze berigten kunnen als logens beschouwd worden.

SARDINIE.

De rust is te Turin gelukkig niet verder gegaan en de ongeregelheden, ter sake van de

levensmiddelen, schijnen ook niet die beteekenis te hebben gehad, welke partijzucht er aan heeft willen hechten.

TURKIJE.

Er zijn geene nadere stellige berichten uit Konstantinopel. Het blijkt dat tot den 10 de verbonden vlooten de Dardanellen nog niet waren binnengestevend; maar geloofwaardige tijdingen uit Parijs en Londen twifelen toch niet of de vlooten zullen die beweging werkelijk vernemen. Maar ook dan nog, meenen sommigen, dat alle kans op het behoud des vredes nog niet geheel verloren is; dat de Oostindische vloot al het mogelijke aanwendt om de veiligheid van de Dardanellen te voorkomen, waarvan het einde niet zou te voorzien zijn, zoodat de Britsche vloot de algemeene belangen der wereld niet gevaarlijk door zouden kunnen lijden. Of een oorlog in het Oosten zal kunnen vermeden worden, wordt door de feiten, tot dusverre, wel eenigermate wederlegd, daar alle pogingen tot bemiddeling vruchteloos zijn gebleven, en de bevolking in Rusland en Turkije meer en meer tegen elkander verbitterd zijn geraakt. In den beginne althans schijnt Turkije grootelijks aan zich zelve te zullen worden overgelaten, en men de gebeurtenissen laten spreken, en zien of het land bij magte is een eersten schok tegen Rusland te weerstaan. In dat geval zou de grond vervallen, wel eens tegen de Porte ingebracht, dat de Turksche magt geheel van buitenlandsche invloed afhankelijk is geworden en dus met der daad de zelfstandigheid van dien Staat niet meer in aanmerking moet worden genomen. Dit is het geliefkoosde beweren van den Times geweest, waartegen andere Engelsche en vooral Fransche bladen zich voortdurend mede doen gelden. Laatst gemelde meenen, dat de onafhankelijkheid van Turkije voor geheel Europa van belang is, en daarom sedert de gebeurtenissen van 1840 behoudt gehandhaafd te worden door gezamenlijke pogingen, ten einde te zorgen, dat eene enkele magt, welke ook, in het Oosten geen oppergezag uitoefene, dat in de gevolgen het staatkundig evenwigt der wereld zou veranderen.

Volgens de jongste berichten uit Konstantinopel zou de oorlogsverklaring plegtig in de Moskeën worden afgelezen.

Terwijl vroeger de Porte als geheel magteloos werd afgeschilderd, leest men thans, zelfs in haar niet bevriende bladen, van de levendige geesdrift, die in Turkije heerscht en de grootste inspanning gemakkelijk maakt. Zoo verhaalt een schrijver in den Times, dat in de jongste maand de Turken 100 stukken geschut van verschillend kaliber met alle toebehooren in gereedheid gebragt en naar Adrianopel gezonden hebben, alwaar reserve van 80,000 man wordt op de been gebragt. Al de paarden, tot dien vervoer benoodigd, zijn door de pacha's te Konstantinopel geleverd. Het reserveleger zal bestaan uit 25,000 ridders of jouwerlieden, uit Konstantinopel, 6000 vrijwilligers die zich dezer dagen hebben laten inschrijven en 25,000 kurden te paard van Kurdistan uitgerust. Ook is er een groot aantal ongeregelde ruiters, welke naar de woestijnen van Arabië, Egypte zoo zeer de aandacht van de Turken vestigt heeft. De helft van de Turken, die voorts naar Syrie worden gezonden, om aldaar nog 12,000 Druten aan boord te nemen. Twee bataljons waren geëquipeerd als de jagers van Vincennes. Naar het leger van Azie waren ook versterkingen afgezonden. Die krachtsinspanning laat zich alleen verklaren naardien de bevelking beseft, dat het om de onafhankelijkheid des lands te doen is en ook de godsdienst hier in het spel is. — Volgens het Berlijnsche blad de Zeit, telt Turkije eene geregelde magt van 170,000 man, waarvan op den voet van oorlog 148,000; hulpbenden 121,000, en ongeregelde magt 87,000; te zamen 500,000. Men houdt het, na de verkregen ondervinding in 1840, voor waarschijnlijk, dat die magt niet te verscherpen is en dat de Russen in den eersten schrik gevoelge van Hezen kan toebrengen, doch dat, bij eenige nederlaag, het hechten der Turken aan het noodlot, en bij het zamenstel van huone magt uit vele verschillende bestaandelen; zij het op den duur tegen de Russen niet kunnen uithouden.

Binnenland.

Staten-Generaal.

Tweede Kamer.

Het VIIIste hoofdstuk der Staatsbegroting (Departement van Marine) heeft in de afdeling der Tweede Kamer, o. a. tot de volgende opmerkingen en bedenkingen aanleiding gegeven:
Wete leden waren op de schraalheid der Memorie van Toelichting, waarbij niet genoeg getreden) wordt in eene

aanduiding van het stelsel 't welk door de Regering voortaan zal worden gevolgd. De kennis daarvan zou evenwel te belangrijk zijn, omdat reeds eenigen tijd geleden over dit onderwerp een uitgebreid verslag door eene commissie van zee-officieren is uitgebragt. Het is niet duidelijk in hoeverre zich de Regering daarmede vereenigt, want, zoo aan de eene zijde blijkt dat voor de activiteit het voorgedragene door de commissie niet slechts gevolgd, maar overschreden wordt, aan de andere zijde schijnt het materieel in een gestadige achteruitgang te verkeeren. Dit is een merkwaardige en het belang beseffende dat men een bepaald stelsel volge, wenschten vele leden van de Regering te mogen vernemen in hoeverre zij hare goedkeuring meent te kunnen hechten aan hetgeen in het verslag door de genoemde commissie uitgebragt, wordt voorgesteld; welke van de daarin geveente wenken ter verbetering van 's Lands marine, zouden behooren te worden opgevolgd, en wat de Regering ten gevolge daarvan voornemens is te doen.

Men verlangde bepaaldelijk te mogen vernemen in welken staat van geveerdheid zich de reeds zoo lang beslotene wettelijke regeling van het loodswezen bevindt, en verwachtte dat, na de in de Memorie van Toelichting geopende uitkomsten, deze wet eerlang aan de Kamer zal worden aangeboden.

Het kwam aan eenige leden vreedend voor da het Departement van Marine, hangende de wettelijke bepaling omtrent de uitgaven van het loodswezen, niet kunnen gezegd worden eigenaardige uitgaven voor het loodswezen te zijn. Als voorbeelden voor deze stelselloosheid haalden zij aan dat, terwijl de bureaubeambten ten dienste van het loodswezen werkzaam, geheel, de inspecteurs en onder-inspecteurs slechts gedeeltelijk uit 's Rijks kas worden bezoldigd. Er behoorte een vast stelsel te worden aangenomen, en de kosten van beheer en inspectie van het loodswezen dienden alle of uit 's Rijks kas of uit het fonds te worden gekweten, maar niet uit beide gemeenlijk.

Het is voorts een punt van ernstige overweging geweest, of niet, ten koste van het materieel, te veel voor de activiteit wordt aangewend? Indien men toch let op den voorraad van het materieel in de rijks-magazijnen, dan blijkt het dat er geene vermeerdering is, in weerwil van de toegestane som van f 100,000. Dit moest, volgens sommigen, wel het geval zijn, omdat in de laatste tijden de geldelijke krachten hoofdzakelijk zijn besteed aan de active zeemagt, die tot eene, in strengen zin genomen, nuttelooze hoogte is uitgebreid, ten einde te voldoen aan de zucht om, zonder een bepaald doel, in de verschillende zeeën Nederlandsche schepen op kruistocht te hebben. Maar al te zeer bestond bij hen de vrees, dat, ten gevolge van het sterk afnemen van het materieel, zonder behoorlijke wederaanvulling en in de plaatsstelling, bij onverwachte omstandigheden de onveiligheid niet gering zal zijn.

Hierbij komt nog, dat er in menig opzigt voortdurend nuttelooze kosten worden gemaakt. Men vestigde onder anderen de aandacht op de linesschepen, die wellicht nimmer in dienst zullen worden gesteld, waarvoor althans geene uitrusting aanwezig schijnt te zijn, en die al meer en meer, ondanks een aanhoudend maar toch nog onvoldoend onderhoud, in deugdelijkheid en waarde verminderen. Waarom worden die nuttelooze schepen niet gesloopt, of tot een kleiner en naar onze behoeften meer geveerdheid charter vertimmerd, zoo zulks mogelijk is? Gewone zeil-linesschepen zijn, na de gewichtige verbetering, die door het stoomhalpvermogen in het manoeuvreren met deze vaartuigen is aangebragt, thans van weinig beteekenis meer, maar de kostbaarheid van stoom-linesschepen scheen althans onze finantiele krachten, even als die van elken anderen klein schip, te overtreffen. In ieder geval was men het er over eens, dat de aanbouw van nieuwe schepen niet meer gelet op de behoefte van de marine, maar op de behoefte van de Regering, die zich schijnt te willen laten leiden door de behoeften van de marine, en niet door de behoeften van de Regering, evenzeer geveerdheid nemen met de op nieuw aangevraagde verhooging, welke dezen post met f 253,917 boven hetgeen in 1852 reeds is en nog moet worden uitgegeven, verhoogt. Dit scheen, behalve het reeds aangevoerde over de te groote activiteit, ook nog het geval te zijn, omdat niettegenstaande deze aanzienlijke verhooging het drijvend materieel der marine steeds in afnemenden staat verhoort, en omdat men er in de toelichting zelfs reeds vermeldde dat stelsel van dit materieel bestaand, voor de toekomst niet voldoende is, zoodat men daaraan moest opmaken dat de verhooging in geringe mate zal strekken tot bereiking van het beoogde doel.

Men scheen voorts op te maken, dat de Regering voornemens is, af te wijken van de tot nog toe gevolgde verdeling van vaste en niet vaste werklieden, en door eene vermeerdering van het getal vast aangestelden, dezen in de gelegenheid tot het genieten van pensioenen te stellen. Duidelijke en bepaalde inlichting hieromtrent werd verlangd, en de wensch geuit dat vóór de regeling dier pensioenen door de Regering geene daarmede in verband staande maatregelen mogen worden genomen. Op de daggelden, werd ook eene vermeerdering aangevraagd, vooral om den aanbouw van nieuwe schepen met kracht te kunnen doorzetten. Velen hebben de overtuiging dat dit dringend noodig mag beschouwd worden.

Ook herinnerde men zich hetgeen in het verlopen jaar voorgesteld is ten aanzien van art. 20 deser begroting. Het O. I. eskader werd toen vermeerderd met een fregat en een korvet, doch verminderd met twee stoomschepen. De daartegen in het Voorloopig Verslag ingebragte bedenkingen zijn beantwoord met de verklaring, dat het aantal

schepen van groot charter sedert eenigen tijd, bij de asterkte der zeemagt in Oost-Indie te veel was verminderd, en dat de Regering het middelen noodig had gezocht, dat getal weder te vermeerderen, onder aanhaling van de grootere schepen den inlander, waar zij zich vertoonden, meer eerbied inboezemen dan een aantal kleine vaartuigen. Deze verklaring door velen in strijd geacht wordende met de daaromtrent bestaande ondervinding, zoo is daarbij uitdrukkelijk stilgestaan, en heeft men toen aan den Minister van Marine bepaaldelijk de vraag gericht, of die wijziging in de zamenstelling van het O. I. eskader had plaats gelield in overleg met den Minister van Kolonien, zoo als moest worden afgeleid uit de uitdrukking «de Regering» in de Memorie van Beantwoording gebezigd. Hierop is echter geen duidelijk antwoord geveeld, hetgeen intengendeel het vermoeden deed ontstaan, dat, bij de vermeerdering was besloten op aanvraag van den commandant van het O. I. eskader, zonder overleg met het Departement van Kolonien.

Thans meent men de sporen eener nieuwe vermeerdering te hebben ontdekt, althans wat de getalsterkte der manschappen betreft.

In dezen statid der zaak werd door sommige leden de ten verleden jare gedane vraag herhaald, en het verlangen geuit, om te mogen vernemen, welke de veranderingen zijn, welke de Regering voornemens is te doen omtrent de sterkte van het Oost-Indische eskader, welke de geldelijke gevolgen dier verandering voor de Oost-Indische begroting zijn geweest of zullen zijn.

Tevens was het het gevoelen van vele leden dat de middelen van verdediging gelijken tred moeten houden met de steeds in aantal en vernielingskracht toenemende middelen van aanval; en het was hun niet gebleken dat daarop gelet wordt, en dat de middelen, om onze zeeplaatser ook hier te lande, en zelfs de meer binnenwaarts gelegen punten, te behoeden tegen aanranding, plundering en vernieling, welke gelegenheid thans zoo gemakkelijk gemaakt is door middel van stoomvaartuigen, daarmede in evenredigheid staande. Sommige leden konden zich op grond daarvan ook geenzins vereenigen met het denkbeeld van slooping der nog aanwezige linesschepen die tot blokschepen ingerigt, alsdan van veel nut zouden kunnen zijn. Eindelijk vroeger eenige leden, waarom 's Rijks schepen naar de Middellandsche Zee en Amerika gezonden worden, in plaats van bedacht te zijn op eigene verdediging en op de vermeerdering van het materieel voor de Marine.

Bij de behandeling der wet tot reorganisatie van de geneeskundige dienst bij de zeemagt werd van wege de Regering de verzekering gegeven, dat daaruit geene noemenswaardige vermeerdering van uitgaven zou voortvloeijen. Thans meende men hier eene tegenovergestelde uitkomst te vinden, waartrent men gaarne nadere inlichtingen zoude erlangen; bevens opmerkende, dat het uittrekken van vele uitgaven onder een artikel met te meer hoed moeten worden gezien, omdat de begroting van 1852 niet te lezen is, opdat geene uitgaven van dien aard worden gemaakt.

Na al hetgeen omtrent de verplaatsing van de Academie te Medemblik en de zamenvoeging van deze instelling met die te Breda is voorgevallen, meende men dat het overbodig was, daarover nogmaals uit te werden. Evenwel zouden eenige leden gaarne vernemen wat nu reeds door de ondervinding daaromtrent is geleerd en of die ondervinding tot tot eenige nadere plannen aanleiding geven kan.

Het cijfer der pensioenen was reeds in 1852 met de aanzienlijke som van f 2,000,000 verhoogd. Bij sommigen bestond het vermoeden, dat de verhooging van de pensioenen deels door de verhooging van de pensioenen, deels door de verhoging van de pensioenen, voortvloedt dienst ongeschikt, moeten worden verhoogd. Tevens werd de verwachting uitgedrukt, dat de laatste verhoging moege zijn.

Blijkens het thans openbaar gemaakte voorloopig Verslag over het op nieuw aan de beoordeeling der Tweede Kamer aangeboden in de vorige zitting onafgedaan gebleven Ontwerp van Wet betrekkelijk het bouwen enz. binnen zekeren afstand van vestingwerken van den Staat, hebben 32 leden aan het onderzoek in de afdelingen deel genomen.

Behalve in eene Afdeling, waar men dit ontwerp niet matig oordeelde, heeft men zich, op het oogenblik van de gering, algemeen van eene nadere behandeling van dit ontwerp te bevoorstellen. De leden van de Afdeling, die de zaak toen gereed lag voor de openbare beraadslaging, en de Kamer sinds geene verandering van leden heeft ondergaan, waren, meende men, gebronde redenen waarop men veilig kon aannemen, dat de zaak genoeg onderzocht en de Kamer volkomen in staat is, om zonder een nader onderzoek daarover te beslissen.

Maar ook in die Afdeling, die zich met het onderzoek op nieuw had bezig gehouden, heeft men zich voorstandig bepaald tot de vraag, of het hier door de Regering gevorderde stelsel oordeeld worden aangenomen. Daarvoor zijn op de daggelden, die meermaalen zijn ontvaard, de verschillende gevoelen geuit. Sommigen wilden het er over zijn dat het ontwerp te kort schiet, doot een middenweg te nemen tusschen de beide beginselen, en dat het hier wel degelijk eene ontgeening zal plaats moeten nemen, om ook bij de wet moet worden vermeld, dat alid schadevergoeding zal worden gegeven. Het tweede gevoelen was de tegenwoordige regeling, dat hier geen sprake kan zijn van een verandering, en dat dus zelfs de mogelijkheid om het gebruik van eene regterlijke uitspraak schadevergoeding te erlangen, behoort te vervallen. Ten allen tijde was de feet der Regering, ziden

de leden die dit gevoelen voorstonden, erkend recht geveest, en men behoorde niet voorbij te gaan de gewichtige gevolgen, die, met het oog op de beslissing van den Hoogen Raad, uit eene afwijking van dat recht zouden kunnen voortvloeijen, tot groot bezwaar van 's Rijks schatkist.

Andere evenwel vonden juist in dien middenweg de reden, waarom zij zich voor deze wets-voordragt zouden verklaren, die, zonder dat de hoofdvraag tot eene eindbeslissing behoefde te worden gebracht, de gelegenheid openlaait om daar, waar inderdaad schade wordt geleden, daarvoor vergoeding te erlangen, welke op eene juiste en onpartijdige wijze door den regter zal worden geregeld.

's Gravenhage, 22 October.

Z. M. heeft benoemd, tot griffier bij het kantongeregte te Vlaardingen: mr. J. C. Rasch, advocaat te 's Gravenhage, en tot griffier bij het kantongeregte te Noordwijk, mr. C. G. Luzac, advocaat te Leiden.

Z. M. heeft op derzelver daartoe gedaan verzoek, eervol ontslag verleend: aan mr. P. G. Hubrecht, als plaatsvervangend kantongeregter te Leiden, en aan mr. S. H. Anemaat Pz., als plaatsvervangend kantongeregter te Sommersdijk.

Z. M. heeft benoemd tot lid der commissie van administratie over de gevangenis te Rotterdam de heer Jhr. Coenen, secretaris-rentmeester van het hoogheemraadschap van Schieland, wonende te Rotterdam.

Z. M. heeft benoemd tot 1sten officier van gezondheid der 2de klasse, den officier van gezondheid der 1ste klasse C. Gobée; en aan den gepensioneerden kapitein der infanterie H. F. Wierex van Rhijn het voortdurend dragen vergund van de uniform van het wapen waartoe hij het laatst heeft behoord.

De Minister van Binnenlandse Zaken heeft bepaald, dat de herstemming ter benoeming van een lid voor de Tweede Kamer der Staten-Generaal in het hoofd-kiesdistrict Haarlem, zal geschieden op Donderdag 3 Nov. aanstaande.

Z. M. heeft aan de mindere geëmployeerden en werklieden aan 's Rijks werf, te Amsterdam, uit aanmerking van de duurte der levensmiddelen, gedurende de 4 wintermaanden, het behoud van het zomerloon toegekend.

Men verneemt, dat de minister van binnenlandse zaken, namens den koning, aan de arbeiders, te Smilde, die met het oog op den vrees van Hoogstedenzucht, om de uitvoering van het Drentsche veen- en middenkanaal en van het kanaal van Assen op Groningen te bevorderen, heeft doen antwoorden, dat, zoodra de veen- en middenkanaal-maatschappij het bepaalde waarborgs-kapitaal zal hebben gestort, hetgeen volgens onderhands verkregene verzekering mag gerekend worden aanstaande te zijn, de directie dier maatschappij in staat zal worden gesteld, met de werken een aanvang te maken, en dat hun belang eene spoedige ter handneming dier werken schijnt mede te brengen, en dat, wat het kanaal van Assen naar Groningen betreft, de beraadslaging der Staten-Generaal omtrent het wetsontwerp, die onderneming betreffende, hetwelk weldra op nieuw zal worden aangeboden, moet worden afgewacht, alvorens de uitvoering van dit werk, zoowel in het algemeen belang, als in het bijzonder belang der werkbehoevende menigte, kan worden bevorderd.

De heer G. Folsom, voormalig zaakgelastigde van de Verenigde Staten bij het N. Hof, zalaanstaanden Maastricht zijn gezin deze residentie verlaten en zijn naar Parijs begeven. Van daar zal hij naar Nederland terug wordt hij, voor zijne reis naar New York, in de maand terug verwacht. De heer de Belding, lid van de Vereenigde Staten, is naar Parijs vergezelen.

* Wij kunnen met zekerheid melden, dat het kanaal van 's Gravenhage naar Scheveningen verder zal doorgegraven worden, hetgeen voorzeker als bewijs kan worden aangemerkt, dat het gemeentebestuur deze nuttige zaak niet uit het oog verliest. (W. v. A. Standen.)

Het Bestuur van de 's Gravenhaagsche afdeeling der vermindering ter bevordering van fabriek- en handwerk-nijverheid in Nederland heeft aan de leden der vereeniging gedrukt exemplaar gezonden van een Concept-reglement, concept-instructie, voor onderwijzers van eene te stichten op te rigten industrie-school. Dat reglement en de instructie zullen op de eerstvolgende afdelings-vergadering ter beschikking worden gebracht. Volgens art. 2, litt. c. van de wet, maakt de behartiging der industriele opvoeding de grootste oogmerken van de vereeniging uit. Het is het meermalen geuit verlangen der afdeeling, dat het bestuur in het vorige vereenigingsjaar de aandacht van het industrieel onderwijs alhier tot een onderzoek gemaakt, en het plan van een industrie-school ontworpen.

* Men schrijft ons uit Leiden: De Gemeenteraad

van Leiden heeft besloten, het door Burgemeester en Wethouders ingeleverd plan, om de gemeenschap tusschen Leiden en de aanstaande bewoners van de Haarlemmermeerpolder meer gemakkelijk te maken, te stellen in handen eener commissie van drie leden; ten einde dit plan, in verband met de omstandigheden, nader te onderzoeken.

— De Rijks-Veearts W. F. Steggerwalt is door Burgemeester en Wethouders van Leiden benoemd tot eerste Keurmeester van het vleeesch.

— Dr. C. W. H. van Kaathoven heeft zijn ontslag verzocht als Curator van het Stedelijk Gijmnasium te Leiden.

— Het Leijdsch Departement der Maatschappij ter bevordering van Nijverheid heeft besloten, aan den Gemeenteraad het voorstel te doen tot het houden eener Tentoonstelling van voortbrengselen der nationale nijverheid.

* Te Schiedam zijn, als aangetast door de ziekte, aangegeven, van 11 tot 14 Oct. 9, gestorven 7, hersteld 3; van 14 tot 15 Oct. 1, gest. 1, herst. 2; van 17 tot 20 Oct. 3, gest. 3, herst. 5; totaal van het ontstaan af, 201 personen aangetast, waarvan 144 gestorven en 48 hersteld zijn, zoodat 9 in behandeling zijn gebleven.

Bij de plaatselijke commissie van geneeskundig toezicht te Rotterdam zijn aangegeven op 21 Oct.: 2 cholera-lijders 1 hersteld en overleden genee.

In het cholera-hospitaal te Amsterdam zijn op 21 Oct. ingekomen 7 een lijder, hersteld 1, overleden 1, blijven in behandeling 14.

Buiten het gasthuis zijn bij de cholera-commissie op 20 Oct. aangegeven 8 lijders en 4 overleden.

Men meldt uit den Helder, dat de cholera zich ook aldaar heeft geopenbaard. Van een huisgezin, dat in een ballastschuit woonde, zijn vier personen door de ziekte aangetast, waarvan drie zijn overleden. De ziekte bepaakt zich gelukkig tot nu toe tot deze gevallen.

Op den 20 dezer is door het Prov. gerechtshof te Arnhem de zaak behandeld tegen den heer R. F. D., notaris te N., beschuldigd van valsheid in een authentiek geschrift, door als openbaar ambtenaar, bij het opmaken eener acte, dat stuk bedriegelijk te hebben veranderd, door valsche feiten als waar, of niet erkende feiten als erkend te constateren. De beschuldigde, die zich op vrije voeten bevindt, heeft voor het hof verklaard, de acte volgens de wet te hebben opgemaakt en geene valsheid in den zin der wet te hebben gepleegd. 14 getuigen werden gehoord; zij gaven hoofdzakelijk voor, niet te hebben geweten, wat zij voor den notaris verklaard hadden. Het O. M. heeft bij monde van den adv.-generaal, de schuldigverklaring gerequisiteerd, met veroordeeling van den beschuldigde overeenkomstig de op zijne misdaad toepasselijke wets-artikelen en tot geregtelijk ontslag uit zijne ambtsbetrekking. Als verdediger is opgetreden de advocaat Mr. Triebels, uit Nijmegen. De uitspraak is op aanstaanden Dingsdag bepaald.

†† Uit NIJMEGEN wordt ons van den 21 het volgende geschreven: In den afgelopen nacht tusschen 4 en 5 ure brak alhier brand uit in een druk bevolkte straat, de Ganzenheuvel, welke in den beginne zich zeer ernstig liet aanzien, doch door behulp van eenige brandspuiten ten zes ure ongeveer in zooverre gebluscht was, dat er geen gevaar voor de belendende huizen was. De schade heeft zich bepaald bij de vernieling van eenige huizen. Toen de brand uitbrak, hadden de vlammen reeds zooveel voortgang gemaakt, dat men er slechts aan kon denken om de bewoners te redden, zoodat men ook gelukkig geene menschenlevens te betreuen heeft, alhoewel het perceel bewoond werd door vier verschillende huisgezinnen.

§ Uit BREDA wordt ons gemeld: Men verneemt, dat ter vergadering van onzen Gemeenteraad van 11. Donderdag, na gehouden delibereatie, bij meerderheid van stemmen, is besloten om de najaarsmarkt binnen deze stad, die met 1° November invalt, niet te doen plaats hebben.

Dit besluit moet hoofdzakelijk genomen zijn naar aanleiding van een positief advies van de plaatselijke geneeskundige commissie, welke geoordeeld heeft, dat het houden der najaarsmarkt, in de gegevene omstandigheden en bij het bestaan in onze omstreken van de cholera-epidemie, ongeraden is.

◁ Onze correspondent te TILBURG schrijft ons van den 21sten: Heden morgen zijn van hier zeer onverwacht naar Groningen en Leeuwarden vertrokken de sedert nu juist 4 jaren in garnizoen zijnde 2 escadrons Limburgsche jagers. Naar men verneemt zal het 1ste escadron met

deszelfs staf in Leeuwarden en het 2de escadron in Groningen garnizoen houden; de goede verstandhouding, waarin alhier de ingezetenen steeds met de officieren en manschappen van het voorn. korps leefden, gepaard met hunne goede bijgesticht zal voorzeker bij een ieder nog lang in het geheugen blijven. Groot was dan ook heden de deelneming bij hun vertrek aan den daggelegd; een aanzienlijk getal ingezetenen benevens de heer H. v. Doorn, Majoor der stedelijke schutterij vergezelden hun een ruim eind weegs en blijkbaar waren de meeste bij het laatst waar wel gevoelig getroffen. Daar men intusschen niet verneemt, dat deze troepen alhier door andere zullen vervangen worden, is zulks voor deze plaats een onberekenbaar verlies.

Eene commissie is naar 's Hage vertrokken, om Z. M. den Koning den toestand bloot te leggen, waarin de gemeente zich door verplaatsing van het garnizoen gebragt ziet.

Op den 20 dezer had de plegtige opening plaats van den Aken-Maastrichtschen spoorweg, omhans het slechte weder. Volgens het programma vertrokken de koninklijke en verdere genoodigden met den eeretrein, met de muziek der groote Harmonie; de locomotief was prachtig versierd. Ten 8 ure 35 minuten werd de trein plegtig te Aken ontvangen, waar men een collation gebruikte en vergezeld van de Akensche genoodigden, naar Maastricht terugkeerde. Ten half tien ure was de trein te Maastricht teruggekeerd. De eeretrein werd door den burgemeester en den commissaris des Konings met plegtige toespreken ontvangen; de laatste stelde, namens den Koning, aan den president der directie, den heer Clermont, het ridderkruis der orde van den Nederl. Leeuw ter hand. Daarna begaf het gezelschap zich aan boord van twee stoombooten, die het naar Slavante voerden, van waar men met fakkellicht door den St. Pietersberg wandelde. Na den middag werd een prachtig banket in de zaal der redoute gegeven.

Correspondentie

Het stuk, ons over zekere benoeming in Limburg toegezonden, kan niet geplaatst worden. Voor hem toch, die met den localen staat van zaken onbekend is, schijnt de strekking raadselachtig te blijven en missen de argumenten allen schijn van degelijkheid.

Het stuk, ons over de verhoging der arbeidslonen, was te laat.

Prijs-Courant der Effecten.

AMSTERDAM, 22 October 1853.

Nederland. Pct.		Busland. Pct.	
Ned. W. Schuld.	2 1/2 60 1/2 60	Hope 1798/1816	5 102 1/2 8 1/2
Dito Certificat.	3 72 1/2 74	Dito 1828/1829	5 101 1/2 102
Dito dito	4 91 1/2 91	Cert. 1831/1838	5 98 1/2 101
O. I. Leening.	4	Dito Dito	4 94
Amort. Syndic.	3 1/2	Dito Hope	4 87
Hand. Maats.	4 1/2	Dito Sicgitt.	4
Belgie.		Dito dito 5e Ser.	4
Certificaten.	2 1/2	Inscr. Assig.	6
D ^o Rothschild.	2 1/2	Certific. dito.	3
Frankrijk.			
Obligatien.	3		
Spanje.			
Nieuwe	1 20 1/2		
Dito Buitent.	3		
D ^o Binche	3		
Oostenrijk.			
Metalliek	5 75 1/2		
Dito bet. Amst.	5 87 1/2 88 1/2		
Dito letter B	5 87 1/2 88 1/2		
Dito 1847	5 88 1/2		
Dito 1851/1852	2 1/2 88 1/2		

Mexic., te Londen, 3 pct. 22 1/2; Gren. 22; Gren. Uitg. 7 1/2.

Met uitzondering van Holl. fondsen, welke door dekking van eenige verkochte partijen ongeveer als gisteren aluiten, was de markt in alle de overige fondsen wederom merklijk lager inzonderheid in Russen, Portugesche, Oostenrijksche en Spaansche fondsen.

FRANKFORT, Vrijdag, 21 Oct. 5 pct. Metall. 79 1/2; Loten fl. 250 115; Bankactien 120; 1 pct. Spanje 21 1/2; 3 pct. dito 40 1/2; Texas Loten 8 1/2; Keur-Hess. Loten 36 1/2; wissel op Weenen 105.

Oostenr. fondsen lager, Spaansche williger. LONDEN, Vrijdag 21 October. Consols op tijd 91 1/2; Mexico nieuwe 3 pct. 28 1/2; Peru N° 2 1/2 pct. 72; Gren. Uitg. 8 1/2; Spanje 1 pct. 21 1/2; Ecuador 5 1/2.

PARIJS, Vrijdag 21 October. Fransche 4 1/2 pct. op t. 99; dito 3 pct. op t. 22 1/2; Spanje binn. 3 pct. 40 1/2; dito 1 pct. 21 1/2; Belgie 4 1/2 pct. 97; Rusl. 4 1/2 pct. 95 1/2; N. Metall. 5 pct. 90 1/2.

WEENEN, Vrijdag 21 October. Met. 1852 5 pct. 91 1/2; dito Lett. B. 105 1/2; Lomb. Ven. 97; Bankactien 120 1/2; Zilber 18; Wissel Lond. Tl. 03; Parijs 133.

MADRID, Dingsdag 18 October. Spanje binn. 3 pct. 40 1/2; dito nieuwe 1 pct. 22 1/2; Certificaten 3 1/2.

Bij JOH. NOMAN EN ZON, te Amsterdam.